

Ambulerende kontantsalg

Ambulerende virksomhet er virksomhet som ikke drives fra fast tilrettelagt utsalgssted.

Eksempel på ambulerende virksomhet kan være salg av frukt og bær langs veien om sommeren, salg på messer og lignende og salg fra fiskebil mv. Salg av fisk fra båt i de fleste tilfeller vil kunne komme inn under unntaket.

I forhold til tjenesteytende næringer kan et eksempel være en fysioterapeut som reiser rundt og behandler pasienter i deres privatbolig.

Spørsmål og svar – noen retningsgivende eksempler på ambulerende kontantsalg

"Omfattes salg av frukt og bær fra egen hage eller åker av unntaket?"

Svar: Skattedirektoratet legger til grunn at slikt salg som hovedregel vil være omfattet av unntaket, selv om salgsstedet ligger fast i løpet av sesongen. Tilsvarende synspunkt ble lagt til grunn i Finansdepartementets merknader til forskrift 6. mai 1999, § 5-4 (forskrift til regnskapsloven 1998). Dersom det er opprettet gårdsbutikk eller tilsvarende tilrettelagt utsalgssted, vil det etter vår oppfatning være plikt til å benytte kassaapparat.

"Omfattes salg på torget av unntaket?"

Svar: Skattedirektoratet legger til grunn at salg fra fast leid torgplass over tid ikke er å betrakte som ambulerende virksomhet. Se likevel nedenfor om sporadisk kontantsalg.

"Omfattes en kunstners salg fra utstilling i gallerier av unntaket?"

Svar: Kunstnerens plikter å benytte kassaapparat ved salg fra eget galleri/butikk. Salg fra andre utstillinger kommer inn under unntaket for ambulerende kontantsalg, forutsatt at salget ikke overstiger 3 G.

Hjemler

Bokføringsforskriften § 5-3-2. Kassaapparat mv.

Bokføringspliktige skal registrere kontantsalg fortløpende på kassaapparat, terminal eller annet likeverdig system og dokumentere kontantsalget ved daterte, nummererte summeringsstrimler (kassaruller) eller tilsvarende rapport, med mindre annet er bestemt i denne forskrift. Summeringsstrimlene skal angi klokkeslett for hvert enkelt salg. Det skal foreligge dokumentasjon av korreksjonsposter med angivelse av beløp, årsak og antall korreksjoner.

Kassaapparatet skal kunne skrive salgsdokumentasjon (kvittering) til kunden for hvert salg og beløpet som registreres skal være lett synlig for kunden med mindre det er vanskelig gjennomførbart. Kvittering skal alltid skrives ut når beløpet som registreres på kassaapparatet ikke er lett synlig.

Bokføringsforskriften 5-4. Unntak fra kravene om dokumentasjon av kontantsalg

For bokføringspliktige som driver ambulerende eller sporadisk kontantsalg som ikke overstiger 3 ganger folketrygdens grunnbeløp i løpet av et regnskapsår for så vidt gjelder denne virksomheten, gjelder ikke kravene i [§ 5-3-2](#). Bokføringspliktige som nevnt i første punktum kan dokumentere kontantsalg fortløpende i innbundet bok, der sidene er forhåndsnummerert, eller ved gjenpart av daterte forhåndsnummererte salgsbilag.

Som daterte, forhåndsnummererte salgsbilag etter første ledd annet punktum, regnes også forhåndsnummererte billetter. Det skal fremgå av salgsbilaget i hvilken grad det er gitt rabatt eller fribillett. Hvis rabatt eller fribillett er gitt på grunnlag av medlemskap eller lignende, skal det opplyses om dette.

Ved salg til publikum på idrettsarrangementer, konserter og lignende, kan daglig salg fra hver enkelt selger registreres som ett beløp på kassaapparat, og det kan unnlates å skrive ut kvittering til kunden. Ved registrering som nevnt i første punktum og for bokføringspliktige som ikke har plikt til å benytte kassaapparat, må dokumentasjonen av kontantsalget vise ut- og innleverte konanter. Oppgjørene skal telles og signeres av to personer. Departementet kan i særlige tilfeller gjøre ytterligere unntak fra kravet til kassaapparat i [§ 5-3-2](#) første ledd.

Skatt Midt-Norge

Dokumentasjon av kontantomsetning

Ambulerende og sporadisk kontantsalg

À jour pr juli 2009

Dokumentasjon av kontantomsetning

Bokføringspliktige skal etter hovedregelen registrere kontantsalg fortløpende på kassaapparat, terminal eller annet likeverdig system.

Unntak fra kravene om kassaapparat, terminal eller annet likeverdig system

I henhold til bokføringsforskriften gjelder ikke kravet til kassaapparat for bokføringspliktige som driver **ambulerende** eller **sporadisk** kontantsalg som ikke overstiger tre ganger folketrygdens grunnbeløp (pr. 1/5-09 kr 218 643) i løpet av et regnskapsår, for så vidt gjelder denne virksomheten. Det er således to vilkår som må være oppfylt:

- kontantsalget må enten skje ambulerende eller sporadisk, og
- kontantsalget kan ikke overstige 3 G.

Bokføringspliktige som kommer inn under unntaket kan i stedet for å følge bestemmelsen om kassaapparat, dokumentere kontantsalget på en av følgende måter:

- føre kontantsalget fortløpende inn i en innbundet bok, der sidene er forhåndsnummerert, eller
- ved gjenpart av daterte forhåndsnummererte salgsbilag.

Sporadisk kontantsalg

Sporadisk kontantsalg er knyttet opp mot at virksomheten som hovedregel har annen type salg, men unntaksvis mottar betaling kontant. Et eksempel på dette kan være eggprodusent som i hovedsak selger egg til Eggsentralen, men som unntaksvis selger egg til privatpersoner mot kontant betaling direkte fra gården. Dersom det i et slikt tilfelle opprettes en gårdsbutikk hvor det selges regelmessig til privatkunder, vil virksomheten ikke omfattes av unntaket. Et annet eksempel kan være en håndverker som fakturerer sine ytelser, men som unntaksvis foretar et rent varesalg mot kontant betaling.

Spørsmål og svar – noen retningsgivende eksempler på sporadisk kontantsalg

"Omfattes salg på torget seks lørdager i året av unntaket?"

Svar: Ja, bondens kontantsalg er i dette tilfellet ikke av regelmessig karakter, og må kunne karakteriseres som sporadisk kontantsalg. Dersom den bokføringspliktige står regelmessig på torget over en lengre tidsperiode, f.eks. en hel bærsesong, mister dette preget av å være sporadisk kontantsalg.

"Omfattes salg av juletrær av unntaket?"

Svar: Normalt har slikt salg preg av å være både ambulerende og sporadisk kontantsalg, og omfattes således av unntaket. Dette ble også lagt til grunn i Finansdepartementets merknader til forskrift 6. mai 1999 § 5-4 (forskrift til regnskapsloven 1998).

Grensen på tre ganger folketrygdens grunnbeløp

"Er grensen på 3 G inklusive eller eksklusive merverdiavgift?"

Svar: Grensen er eksklusive merverdiavgift.

"Er det plikt til å benytte kassaapparat ved salg i forbindelse med en festival som arrangeres én gang pr. år?"

Svar: Dersom festivalarrangør er bokføringspliktig og kontantsalget i forbindelse med denne festivalen (eller sammen med andre festivaler som arrangeres av den samme bokføringspliktige) overstiger 3 G, skal det benyttes kassaapparat. Ved oppsøkende salg til publikum kan regelen i bokføringsforskriften § 5-4 tredje ledd komme til anvendelse. Dersom kontantsalget ikke overstiger 3 G, vil salget fra festivalen kunne betraktes som sporadisk kontantsalg.

"Teller annet kontantsalg med i forhold til grensen på 3G?"

Svar: Nei, grensen vurderes i forhold til det ambulerende eller sporadiske kontantsalget. Dersom det også drives kontantsalg fra et fast utsalgssted, skal det benyttes kassaapparat for denne delen av virksomheten. Den bokføringspliktige er likevel fritatt fra å benytte kassaapparat i forhold til det ambulerende eller sporadiske kontantsalget så lenge dette – isolert sett – ikke overstiger 3G.

"Gjelder det to grenser dersom den bokføringspliktige har både sporadisk og ambulerende kontantsalg?"

Svar: Nei, grensen må ses i forhold til den bokføringspliktige virksomheten. Dersom det ambulerende og sporadiske kontantsalget til sammen overstiger 3 G, skal det benyttes kassaapparat.